



JOŠ JEDAN VELIKI USPJEH ZNANSTVENOG TIMA DRAGANA PRIMORCA

Znanstvenici "Genosa" i Specijalne bolnice Sv. Katarina došli do važnog otkrića koje bi moglo biti ključno u sprječavanju razvoja reumatoidnog artritisa

Znanstvenici Genosa i Specijalne bolnice Sv. Katarina u upravo objavljenom radu u uglednom međunarodnom časopisu "BBA Molecular Basis of Disease" (čimbenik odjeka 5.4), prikazali su rezultate desetogodišnje kolaborativne studije koju su proveli u suradnji s Nacionalnim institutom za zdravlje Finske. Studija je uključila više od 14 tisuća ispitanika, a rezultati istraživanja sugeriraju da glikani mogu predvidjeti pojavu reumatoidnog artritisa, što daje potpuno novo svjetlo u razumijevanju molekularnog mehanizma nastanka ove bolesti. Tijekom desetogodišnjeg praćenja ispitanika, poseban je naglasak stavljen na detaljno mjerenje glikana vezanih uz imunoglobulin G u 179 osoba koje su tijekom istraživanja oboljele od reumatoidnog artritisa. Tom prilikom je pokazano da su oni promijenjeni više godina prije pojave prvih simptoma, te da predstavljaju faktor rizika koji pridonosi razvoju bolesti.

Upala vezivnog tkiva

Reumatoidni artritis je teška, kronična, upalna bolest vezivnog tkiva koje se najviše očituje na zglobovima. U svijetu trenutno od reumatoidnog artritisa boluje više od 100 milijuna osoba, što predstavlja značajan javnozdravstveni problem. Proces započinje u sinovijalnoj membrani koja omotava zglob, tvoreći zaštitnu vrećicu ispunjenu tekućinom koja ima ključnu ulogu u prehrani hrskavice. Kod oboljelih od reumatoidnog artritisa, imunološki sustav ne prepoznaje vlastito tkivo te ga napada, posebice hrskavično tkivo, kosti i ponekad, unutarnje organe. U konačnici, ako se bolest ne liječi, upalni proces oštećuje zglobnu hrskavicu i uzrokuje deformaciju zglobova, koja dovodi do trajne nesposobnosti za rad. Ovim se otkrićem znanstvenici u Genosu i Svetoj Katarini još snažnije pozicioniraju u novom i propulzivnom području glikobiologije. Glikani su u posljednjih nekoliko godina postali globalno prepoznati u svjetskoj



znanstvenoj zajednici kao biomarkeri za čitav niz bolesti i stanja. Genos se ovim područjem, gotovo vizionarski, bavi već čitavo desetljeće te je već niz godina globalni lider u provođenju analiza glikana za potrebe kliničkih i epidemioloških studija te vodeći laboratorij za visokoprototnu analizu glikana u svijetu.

Rano predviđanje rizika iznimno važno je kako bi se osoba na vrijeme liječila i prilagodila životne navike, te spriječila nastanak bolesti, koje često završavaju smrtnim posljedicama. Promjene u glikanima javljaju se godinama

prije prve pojave simptoma bolesti, što omogućuje ranu dijagnostiku i preventivno djelovanje kako bi se razvoj bolesti odgodio ili potpuno izbjegao.

Kliničko istraživanje

- U našem radu pokazali smo da glikani mogu biti sjajan prediktivni biljeg u otkrivanju oboljelih od reumatoidnog artritisa i to niz godina prije pojave simptoma bolesti, što može biti ključno u pravovremenom ordiniranju terapije i sprječavanju razvoja ove bolesti. Budući da je u reumatoidnom artritisu posebno zahvaćena sinovijalna membrana,

znanstvenici Specijalne bolnice Sv. Katarina i Genosa u suradnji s našim međunarodnim partnerima planiraju započeti i kliničko istraživanje vezano uz terapijski učinak mezenhimalnih matičnih stanica u liječenju ove bolesti. Naime, zbog snažnog protupalnog i imunomodulatornog učinka mezenhimalnih matičnih stanica, a što smo jasno utvrdili tijekom liječenja oboljelih od osteoartritisa, za očekivati je da će ovakav terapijski postupak biti vrlo učinkovit i kod oboljelih od reumatoidnog artritisa - rekao je prof. dr. Dragan Primorac. (j) ■